

**Hrvatska agencija za poštu i
elektroničke komunikacije
Jurišićeva 13
10 000 Zagreb**

Fax: +385 (0)1 4920 227

Zagreb, 27.02.2012. godine

PREDMET: Javna rasprava - analiza tržišta maloprodaje širokopojasnog pristupa internetu

Poštovani,

Amis Telekom d.o.o. (dalje u tekstu AT) pozdravlja i u cijelosti podržava prijedlog odluke Hrvatske agencija za poštu i elektroničke komunikacije (dalje u tekstu HAKOM) u postupku analize tržišta maloprodaje širokopojasnog pristupa internetu. Obzirom da je HAKOM dana 09. veljače 2012. g. otvorio javnu raspravu o predmetnom prijedlogu odluke, ovim putem Amis u nastavku dostavlja svoje prijedloge i komentare.

Tijekom postupka prethodne javne rasprave o Prijedlogu odluke u postupku analize tržišta maloprodaje širokopojasnog pristupa internetu, AT je dostavio prijedloge na koji način bi se tada predložene regulatorne obveze i mjere, odnosno troškovna usmjerenost cijena, trebale provoditi. Pritom je AT istaknuo mogućnost postojanja strategije predatorstva od strane Hrvatskog Telekom d.d. (dalje u tekstu HT) preko njegovog povezanog društva Iskon Interneta d.d. (dalje u tekstu Iskon) te u slučaju da HAKOM ustanovi, da Iskon nudi ili je nudio druge regulirane usluge (koje nisu predmet ove analize tržišta) po cijenama nižim od troškova o tome bi morao obavijestiti Agenciju za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje u tekstu AZTN) i zatražiti pokretanje postupka u svezi toga.

1.)

Obzirom na navedeno, a uvažavajući predložene regulatorne obveze i mjere u konačnoj verziji dokumenta „Prijedlog analize tržišta maloprodaje širokopojasnog pristupa internetu“ (dalje u tekstu Analiza tržišta), AT smatra će HAKOM moguće biti u situaciji da će morati obavijestiti Agenciju za zaštitu tržišnog natjecanja o zlouporabi vladajućeg položaja.

Naime, činjenica je da HAKOM kroz analizu tržišta određuje HT-u i Iskonu regulatorne obveze zabrane sprječavanja ulaska na tržište ili ograničavanja djelotvornog tržišnog natjecanja naplaćivanjem pre niskih cijena usluga. No, HAKOM istovremeno konstatira da će, ukoliko se analizom dostavljenih dokaza utvrdi kako postojeće cijene HT-a i Iskona nisu troškovno usmjerene iste morati dovesti na razinu troškovno usmjerenih cijena, ali će svi krajnji korisnici koji imaju ugovor s obveznim trajanjem ugovorne obveze do isteka iste uslugu konzumirati po cijeni i uvjetima koji su bili na snazi sklapanja ugovora. Navedeno znači da će određeni broj krajnjih korisnika plaćati predatorske cijene, a što u konačnici znači da je HAKOM kroz način provođenja regulatornih obveza i mjera HT-u i Iskonu odobrio zlouporabu vladajućeg položaja, a sve u svrhu zaštite krajnjeg korisnika?!

Postojanje slućajeva reguliranih cijena koje ne pokrivaju sve troškove nije nepoznat slućaj, te iako je sektorski regulator odredio cijenu, obveza zaštite tržišnog natjecanja kroz vaće propise ne smije biti propuštena, pa u ovakvom slućaju AZTN treba utvrditi zlouporabu vladajućeg položaja i sukladno Zakonu o zaštiti tržišnog natjecanja istu sankcionirati.

Temeljem navedenog AT traži HAKOM prilagodi tekst analize tržišta na način da krajnji korisnici HT-a i Iskona, koji imaju ugovor s obveznim trajanjem ugovorne obveze, isti uslugu konzumiraju po cijeni i uvjetima koji su bili na snazi prilikom sklapanja ugovora sve do moguće odluke HAKOM-a o kršenju troškovne usmjerenosti. Od utvrđenja kršenja troškovne usmjerenosti cijene se, sukladno ZEK-u i odluci HAKOM-a, mijenjaju na način da više ne postoji povreda troškovne usmjerenosti, a krajnji korisnici imaju pravu na raskid ugovora bez podmirenja ugovornih obveza obzirom da je za povećanje cijena usluga kriv isključivo HT/Iskon. U suprotnom proizlazi da HAKOM legalizira cijene suprotne zakonu za cijelo vrijeme trajanja ugovorne obveze krajnjih korisnika, a čime se nagrađuje HT/Iskon koji krše troškovnu usmjerenost jer isti zadržavaju krajnje korisnike koji su sklopili ugovornu obvezu po cijenama suprotnima načelima troškovne usmjerenosti.

2.)

HAKOM je u tekstu analize tržišta utvrdio da učestalost i karakteristike dosadašnjih promotivnih akcija vođenih od strane HT-a i Iskona navoda na zaključak kako bi takvo nuđenje usluga moglo pridonijeti ozbiljnom narušavanju razvoja djelotvornog tržišnog natjecanja ukoliko bi se pokazalo da prihodi od prodaje navedenih usluga ne pokrivaju sve troškove koji nastaju prilikom pružanja istih te zbog toga HAKOM propisuje način regulacije promotivnih ponuda.

Prilikom propisivanja načina regulacije HAKOM rabi termin „usluga“ pa tako propisuje da se promotivna ponuda za iste usluge ili usluge istih karakteristika ne smiju ponavljati unutar razdoblja od godine dana od početka promotivne ponude. Obzirom da AT vjeruje kako je HAKOM prilikom regulacije promotivnih akcija i ponuda imao u vidu i pakete vezanih usluga (obzirom da su dual i triple-play paketi primarna ponuda Iskona), ovim putem AT u svrhu jasnoće traži da se tekst spomenutih odredbi o promotivnim akcijama i ponudama prilagodi na način da se isto odnosi i na pakete vezanih usluga.

Također, HAKOM prilikom reguliranja promotivnih ponuda i akcija određuje ukupan iznos pogodnosti u obliku popusta na mjesečnu naknadu ili nekog materijalnog sadržaja u maksimalnoj visini tromjesečne naknade koju bi korisnik platio za uslugu da je istu ugovorio po regularnim cijenama. Navedeno ukazuje kako se ukupan iznos pogodnosti mora obvezno uzeti kao trošak kojeg HT i Iskon moraju nadoknaditi unutar trajanja ugovora s obveznim trajanjem ugovorne obveze od 12 ili 24 mj. ili će u suprotnom ta promotivna pogodnost prouzročiti predatorsku cijenu, a da je istovremeno paradoksalno odobrena kroz analizu tržišta.

Obzirom na navedeno, AT traži HAKOM da primjeni regulatornu mjeru kojom će naložiti HT/Iskonu da, prilikom dostave obavijesti o promotivnim ponudama, moraju dostaviti sve troškove cjelokupne marketinške kampanje (inkrementalne troškove internog i eksternog oglašavanja drugih prodajnih aktivnosti) vezane uz predmetne usluge a posebno sve stvarne i planirane troškove promotivne ponude. U slućaju da se tijekom promocije planirani troškovi povećaju o istome se mora najkasnije odmah poslije završetka kampanje obavijestiti HAKOM i dostaviti nove usklađene izračune.

HT/Iskon mora poslije završetka promotivne kampanje obavijestiti HAKOM o broju novih korisnika koji su sklopili ugovornu obvezu temeljem promotivne ponude i to odvojeno po kategorijama: novi korisnici, korisnici postojeće usluge HT/Iskona i korisnici koji prelaze s drugih operatora ili dosad nisu bili korisnici usluga širokopojasnog pristupa. Temeljem navedenih podataka HAKOM može utvrđivati da li su uvjeti ponuđeni u određenoj promotivnoj ponudi sukladni regulatornoj obvezi troškovne usmjerenosti.

3.)

Obzirom na regulatornu mjeru kojom HAKOM određuje obvezu HT/Iskonu da dostave dokaz da su postojeće cijene za usluge koje su predmet Analize tržišta u skladu s regulatornim obvezama i mjerama koje su im analizom propisane, odnosno da su postojeće cijene troškovno usmjerene, AT traži da HAKOM učini javno dostupnim troškovne stavke (nazive i kategorije troškova, no ne same iznose koji se i jedino mogu smatrati poslovnom tajnom) od koji se sastoje troškovi reguliranih usluga. Uz navedeno, javno dostupnim moraju biti učinjeni i podaci o metodologiju izračuna kao i amortizacijska razdoblja koja će se koristiti prilikom utvrđivanja troškovne usmjerenosti.

4.)

Slijedom navedenog, AT u nastavku dostavlja procjenu djelomičnih troškova širokopojasnih usluga temeljem svjetlovodne mreže, a iz koje procjene je vidljivo da će HT svoje maloprodajne cijene postaviti na razinu koja mu neće omogućiti pokrivanje svih troškova koji nastaju kod ponude takvih usluga te odgovarajuću dobit kao povrat na ulaganje.

Red. br.		Dual Play Telefon Internet 20 Mbit	TriplePlay Telefon Internet Televizija 20 Mbit	Komentar
	<u>HT maloprodajne cijene:</u>			
1.	HALO priključak	60,00	60,00	
2.	20 Mbit FTTH	256,18	256,18	
3.	Flat rate - 12 mjeseci	64,23	64,23	
4.	MaxTV Osnovni paket - 100 programa		52,85	
5.	Ukupno HT maloprodajne cijene pretplate:	380,41	433,25	
6.	Prihod od telefonskog prometa (odlazni i dolazni pozivi)	50,00	50,00	
7.	Ukupno prihod pretplate+telefonski promet	430,41	483,25	

	Troškovi:			
	<u>Jednokratni troškovi:</u>			
8.	Aktivacija FTTH priključka	217,00	217,00	
9.	Aktivacija VOIP kanala	12,46	12,46	
10.	Aktivacija IPTV kanala	0,00	12,46	
11.	LNP prijenos broja	0,00	0,00	
12.	Dostava modema i/ili STB-a	40,00	40,00	
13.	Ukupno jednokratni troškovi:	269,46	281,92	
	<u>Bitstream mjesečni troškovi po korisniku:</u>			
14.	Bitstream – FTTH – 20 Mbit	221,33	221,33	
15.	Flat rate promet	32,46	32,46	
16.	Voip kanal	11,00	11,00	
17.	IPTV kanal SD 3 Mbit	0,00	18,50	
18.	Ukupno troškovi prema HT-u	264,79	283,29	
	<u>Materijalni troškovi:</u>			
19.	Router FTTH - 650 kn - 48 mjeseci	13,54	13,54	Router cijene 650 kn amortiziran na 4 godine Uključuje poštarinu i štampanje računa
20.	Izdavanje računa	4,00	4,00	
21.	Jednokratni troškovi (13.) razgraničeni na 24 mjeseca	11,23	11,75	
22.	STB - 693 kn - 48 mjeseci	0,00	14,45	STB cijene 693 kn amortiziran na 4 godine
23.	Ukupno materijalni troškovi	28,77	43,74	
	<u>Marketinški troškovi:</u>			
24.	Troškovi marketinga - 24 mjeseci	101,08	101,08	Procjena 100 mil. kn marketinga za 40.000 korisnika
25.	Troškovi jednokratnog popusta ili poklona - 24 mjeseci	47,55	54,16	Akcija 3 mjeseca 100 % popusta na pretplate - trošak razgraničen na 24 mjeseci
26.	Ukupno marketinški troškovi:	148,63	155,24	
27.	Ukupno troškovi (18+23+26):	442,19	482,26	
28.	Preostalo do maloprodajne cijene HT pretplata (5.)	-61,78	-49,01	
	<i>Margina</i>	<i>-16,24%</i>	<i>-17,31%</i>	
	<u>Troškovi usluga:</u>			

29.	Troškovi terminacije telefonskih poziva	30,00	30,00
30.	Autorska prava TV programa	0,00	13,00
31.	Ukupno troškovi usluga	30,00	43,00
32.	Ukupno troškovi (18+23+26+31)	472,19	525,26
33.	Preostalo do ukupnog prihoda s telefonijom (7.)	-41,78	-42,01
	<i>Margina</i>	<i>-9,71%</i>	<i>-8,69%</i>
	<u>Ostali operativni troškovi i troškovi usluga koji NISU uključeni:</u>		
35.	Troškovi tehničke podrške i call centra		
36.	Troškovi prodaje		
37.	Troškovi tehničara i instalacija		
38.	Operativni troškovi Interneta i Internet platforme		
39.	Operativni troškovi IPTV platforme		
40.	Troškovi plaća ostalog operativnog osoblja		
41.	Amortizacije Internet platforme		
42.	Amortizacije IPTV platforme		

S poštovanjem,

Amis Telekom d.o.o.